

Spomini na domovino.

V Jugoslaviji so me jako zanimali zvonovi. V Dubrovniku so mi pokazali zvon, ki je bil tako star, da je postal že zelenkaste barve. Ponavadi so zvonovi napravljani iz bronu, dočim pravijo o tem zvonu, da je v njem velika množina srebra in zlata. Predno se ga vili, so dali prebivalci dubrovniške republike veliko množino denarja, zlata in srebra, čes, da bo imel čistejši glas. Težko je povedati, koliko dragocene kovine je v njem. Resnica je le, da je ni toliko, da bi preprečila zelenico.

Zvonove so najprej uvedli menihi nekako 400 let po Kristusu. Iz za onega časa uporabljajo tudi pristaši drugih ver zvonove, da kličejo k službi boji. Budistovski samostan v Tokio na Japonskem ima enega največjih zvonov na svetu, ki tehtajo preko 74 ton.

Največji zvon je v Moskvi, ki tehtajo 440.000 funtov.

Prvo zvenenje v Jugoslaviji, ki je vzbudilo mojo pozornost, je bile dve postaje iz Ožbine, prihajajoče iz nekake daljnega zvonika. Bilo je v nedeljo zjutraj konec meseca junija. Naš poseben vlak je bil obstal. Ameriški poročnik Murphy, ki je z nekim drugim ameriškim poročnikom spremljal našo pošiljatev v Jugoslavijo, je rekel, da se mu zdi, kot da bi bil zvon ubit. Tedaj še nisem vedel, da je v Ljubljani velik manifestacijski obhod in ustanovno zborovanje. Obhod je bil veličasten: ves narod je pokazal, da sočustvuje s svojimi brati v zasedenih ozemljih.

Cilj novonastavljenega društva je: pospeševati v gospodarskem oziru Jugoslavo v tujini, jih podpreti kjerkoli in kadarkoli moralno in gnotno, zastopati njih zahteve in pravice doma pred našo javnostjo, pred odločilnimi činitelji v in izven mej naše države. Potrebna sredstva tvorijo prispevki in darovi, članarine, dohodki iz društvenih prireditve, podjetij in izkupičkov za knjige in brošure, zbirke ter društveno imetje.

Član društva more postati vsak Jugoslovian, brez razlike spola in starosti, ako ga sprejme katera koli podružnica na podlagi sklepa obšnega zbora. Člani so: 1. člani, t. j. tisti, katere imenuje društvo; 2. tisti, ki plačajo naenkrat 1000 dinarjev, in 3. redni člani, ki plačajo članarino 1 dinar na mesec.

Kdor podpira društvo s prispevki, ne da bi pristopil kot član, postane podpornik.

Društvo ima svoj sedež v Beogradu, pokrajinske podružnice pa se nahajajo v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Splitu, Novem Sadu, Cetinju in Skoplju. Pokrajinski podružnici so podrejene krajevne podružnice, ki se osnujejo, čim prej prijavijo v posameznih krajih svoj pristop najmanj 20 rednih članov. Društvo stoji na čisto nadstrankarski podlagi.

Mi Slovenci smo prebudo in predolgo čutili hlapčevski jarem v tujem podaništvu. Zato je pričakovati, da bomo razumeli klic tlačenih bratov in jim prihiti radodarni rok na pomoč. Naj ne bo Slovence, ki bi ne pristopili k ustanavljanju se podružnicam ali pa se društva vsaj od časa do časa spomnili s primernim zneskom. Kaj pa je 1 dinar na mesec? Ta znesek menda lahko vsakdo zmore.

Vojaško-teritorijalna razdelitev Jugoslavije.

Prestolonaslednik regent Aleksander je podpisal ukaz o vojaško-teritorijalni razdelitvi kraljevstva SHS. S tem ukazom je bil zamenjan ukaz z dne 19. avgusta 1919. Z njim je vse kraljestvo razdeljeno v 4 armije, 16 divizijskih oblasti, 48 polkovnih okrožij, 192 bataljonskih srezov.

Zvišanje produkcije premoga v Jugoslaviji.

V državnih premovalnikih se je pričelo z intenzivnejšim delom za zvišanje produkcije. Ker obstoji upanje, da bo produkcija stalna, bo mogoče sčasoma zadovoljiti naše potrebe in ustvariti tudi rezerve.

Za transporte premoga so pripravljena tudi prometna sredstva.

Raznoterosti

Smregovi češarki

So premo poznana pomoč za jetiko, ker saj po mestih niti ne vedo, kaj je češarek. To je smrekina storž, ki je prve mesece rdeč, pozeleni proti jeseni in dozori in olesen še drugo leto. Za zdravilo se nabira rdeče češarke konec junija. Izluči jih in posuši med okni ali na peči. Ali pa namoči sveže luskin v finem spirititu, dobi lboš krasno rdečo tinkturo, ki je izvrstno mazilo za kostne in udne bolezni. Za guile zobe, za katar pljuč in sapnika kani malo tinkture v toplo vodo in izpiraj si usta, grlo in nos. Tudi za druge bolezni, kakor črevesni katar in zločene krče, je dobro vlivati na bolni kraj to tinkturo, sitno je samo to, da madeži dolgo ne izginejo iz perila. Za jetiko je najboljša, da kuhate čas iz luskin, pest luskin prevri na pol litra vode in uživaj predpoldne in popoldne po osatki litra mlačnega čaja. Kuhati se mora vsak dan sproti. Nekaj zdravnik na Ruskem si je bil naredil premoženje s tem, da je prodajal in naročal smrekove luskin kot čaj za jetiko. S tem je pozdravil mnogo ljudi, ki niso niti vedeli, da pije smrekove češarke. Ta čaj res ni prav prijetna pijača, ker je jako smolnat, pridobi pa na okusu, ako mu primeš žlico smrekovega sirupa.

Duševni in ročni delavci na Angliškem.
Lord Burnham, predsednik velikega shoda častniškega tisk. zavoda (Newspaper Press Fund) ki se je nedavno vršil v Londonu, je izrazil svoje zadovoljstvo, da so se izboljšale razmere vseh sloven, kar jih je nameščenih v častništvu, tako duševnih kakor ročnih delavcev. Tisti, kateri se trudijo, obrniti usodo naroda na nova pota, menijo, da je duševno delo samo na sebi manj vredno kakor manualno delo. Na duševne delavce se gleda kakor bi spadali k zajedalcem ali celo k podrobnim slojem, kojih plače so že doslej svojo višino, a so dosti nižje kot plače ročnih delavcev. Velič ga, da dobivajo vsake vrste delavci primerno mezo, ali poleg tega bi zastoj prikrivali dejanske razmere, ki se nam kažejo. Če na papirja je štirikrat do petkrat višja kot pred vojno, a zaloge so se zmanjšale, dočim je povpraševanje naraslo. Produktivni stroški so trikrat večji. Pri vsem primernem priznanju vloge, katero imajo ročni delavci, sodi, da ta te nedostatk, ki brezdvomno vladajo, temeljijo na nerazumnem uvaževanju. V celi industriji je treba imeti smisel za dostojnost.

Kinematograf in Roentgenov aparat.
Dva francoska zdravnika dr. Lormond in dr. Coman, sta sestavila pripravo, neko kombinacijo kinematografa in Roentgenovega aparata, ki omogoča projektiranje gibanja notranjih organov človeškega telesa na filmu. Strokovnjaki si mnogo obeta od te priprave za zdravniško vedo.

Pravda med bivšim cesarjem Karlom in avstrijsko vlado.
Dva francoska zdravnika dr. Lormond in dr. Coman, sta sestavila pripravo, neko kombinacijo kinematografa in Roentgenovega aparata, ki omogoča projektiranje gibanja notranjih organov človeškega telesa na filmu. Strokovnjaki si mnogo obeta od te priprave za zdravniško vedo.

Boj zaradi mlatiškega "puščica".
Dne 9. avgusta 1919 so mlatici pri Lekšetovih v Jarčevu pri Bučki. Po tankjšnji navadi so izročila dekleta fantom-mlatiščem šopek cvetlic v varstvo. Velika sramota je, če jina kdo odnese ta šopek. Janez Lekše je sicer pazno čuval ta šopek, vendar pa je zapazil zvečer, da je šopek nekam izginil. Takoj je sumil, da so ga odnesli Matkotovi iz Jarčevra, ki so tudi mlatici ta dan. Lekše je šel s Francetom Malkarjem iskat k Matkotu ta šopek. Vsak od njih je bil oborožen s cepcem. Lekše pa je imel pod suknjico tudi bajonet. Matkotov sin Ludvik je vprašal prišleca, nič hudega slušate, če sta prišla metle klepat. Tedaj ga je pa Lekše že udaril s cepcem po rami in po glavi. Na pomaganje je kričal, zato mu je prišla na pomoč sestra Marija, ki je hotela braniti brata. Lekše pa je potegnil bajonet in močno sunil žnjim Marijo Matko v trebuh, da ji je predrl celo trebušno mrečo. Tako se je s krvjo oprala sramota, večja od prve, ki jo bo nemara prizadela Lekšetova roka neizprosne pravice.

Letalca sta našla v Sahari smrt.

Skoraj ni več upanja, da bi bila general Laperrine, in njegov pilot Bernard, ki sta na 18. dan meseca februarja odletela iz Tannanraseta v smeri proti Timbuktu, srečni pristala. V Parizu so tega mnenja, da sta našla svoj grob v Sahari. Guverner timbuktoveski je osnoval smoteno poizvedovanje, ali brez uspeha. Tannanrasset je oddaljen od Timbukta 400 milj. Vsa ta razdalja je skoraj brež človeškega bivališča in brez vode. Prvotno je hotel odleteti z Bernardom general Nivelle, ali v zadnjem trenutku je bil odpoklican na Francosko.

Prerokovanje.

"Nene Zürcher Zeitung" je priobčila prerokovanje nemškega profesorja fizike R. Mewesa. On pravi, da do leta 1932 ne bo še miru, marveč bodo še revolucije in boji. Od leta 1932 do 1960. bo mir. Razvijala se bosta promet in kultura. Od leta 1960. do 1988. bodo zopet vojne. Potem bo mir do leta 2016, potem zopet boji itd.

Jeruzalem pod snegom.

Angleški listi poročajo, da je v prvi polovici marea v Jeruzalemu snežilo. Meteli so napravili mnogo škode. Pod veliko snežno težo se je precej streh zrušilo. Ponekod je ležal štiri metre debel sneg. Streha Omarove mošeje je znatno poškodovana in prekrasne preproge so morali nemudoma odnesti, da bi se ne pokvarile, ker se je sneg tajal in bile kmalu vse pod vodo. Najbolj je pretreslo Turke, da je snežni vihar podri spominsko drevo "butmi", ki sto-

"To so luči življenja", mu odgovori Smrt.

"Luči življenja?... Kaj s tem hočete reči?"
"Takoj boš razumel... Vsak kristjan, ki živi sedaj na zemlji, ima tukaj svojo svečo, h kateri je privezano njegovo življenje."
"To je zelo zanimivo!" vzklikne Doudou začuden. "Ali vse te lučice, nekatere so velike zelo majhne; nekatere so polne življenja in žar, druge zopet kot da so v zadnjem dihljaju."

"Da, vidiš, to je kakor v človeškem življenju, nekateri jedva začnejo rasti, drugi so v cvetju let, tretji zopet so čisto blizu smrti. Vsak dan se rodijo otroci, vsak dan umirajo starei."
"Sencej no!" zamrmra Doudou, ki ga je zona spreletela po vsem telesu. "Glejte tam tisto svečo, ki je med največjimi!"
"To je sveča novorojenčka."
"In ta tukaj, ki tako žarko gori?"

"To je luč mladega človeka dvajsetih let."

"Recite mi vendar, dobra bo tra", nadaljuje nekdanji rezbar, praskaje se za ušesi, "kje pa je domov, je bil tako star, tako trnel,

moja?... Prav rad bi jo videl!"

"Glej jo, ravno tu pod teboj je."

"Ah, to ni mogoče!" je ječjal Doudou ves prebledel; "saj je že skoro popolnoma dogorela. Vsak hip se bo utrlila!"

"Da, moj dragi prijatelj, živel boš samo še tri dni!"
"Kako, kako! — Tri dni samo! — To vendar ni mogoče! — Glejte, gospa Smrt, dobri prijatelji smo, ali se ne bi dala ta stvar nekako urediti? Ker ste vi lastnica tega grada, bi vendar lahko podaljšali mojo svečo s tem, da odvezmete tej dolgi sveči tukaj nekaj voska pa ga dostavite moji."

"Nemogoče je to! Ta dolga sveča je luč tvojega sina, in če bi jaz storila, kar zahtevaš, ne bi bila pravična. — Torej, sedaj vidiš, da sem jaz pravica sama."

"Da, to je resnica", vzdihne nesrečni Doudou in skloni glavo.

"Vse, kar se morem zate storiti", povzame Smrt, "je to, da te zgrudim v kup prahu in pepela, postaram se bolj, da boš lažje umrl."

In res, ko se je Doudou vrnil pravične boje Smrti,

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družini.

Spomladanski izpuščaji

so zelo naprjeten kin in povzročajo skoraj neprenašljive bolečine in trpljenje. Poznani so vsled svojih ardeh lastnosti in vsled trdovratnosti za zdravljenje. To povzroča nečista kri. Očisti kri potem vpo-

Severa's Blood Purifier

(Severova Kričistilca), ki je priznan kot regulator sistema ni pomaga zaradi v izločevanju nečiste krvi ter tako odpravi mehurje, rane, izpuščaje, prische in splošno hiranje. Poskusite ga. Napredaj v vseh lekarnah. Cena \$1.25 in 5c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

da se je vrnil na stopnice, ko je prestopil prag svoje hiše ter se zgrudil v kup prahu in pepela, postaram se bolj, da boš lažje umrl."

Prestavil Janko Kotnik.

Najzanimivejše, najcenejše in najbolj popularno čtivo vam je na razpolago.

Slovensko-Amerikanski Koledar je izšel za leto 1920.

Veliko več slik kot prejšnja leta.

Najbolj izbrani članki, opisi, razprave, povesti, šale, zanimivosti.

Stane 40 centov.

Izrežite ta kupon, pridenite za 40 centov štempsov ter pošljite nam.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Tempotom naročam Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1920 ter prilagam za 40 centov štempsov.

Ime

Naslov

Mesto in država

